

[H. C. Hansen.]

man har i over et år ikke engang gjort sig ulejlighed at indkalde det udvalg af industri- og arbejderrepræsentanter, der har til opgave at beskæftige sig med produktiviteten. Først for en uges tid siden — måske er det for nøjagtig en uge siden —, og efter at spørgsmålet har været rejst her på rigsdagen, har udvalget været samlet.

Det er glædeligt at konstatere, at der fra fagbevægelsens side er stor forståelse for betydningen af en effektiv produktion, og det er kun naturligt, at De samvirkende Fagforbund i sidste nummer af „Arbejderen“ fremhæver, at den enkelte arbejders indstilling i høj grad afhænger af, at arbejderne også får andel i fordelene ved den øgede produktivitet. Det radikale venstre har i denne forbindelse luftet tanken om en særlig lov om en udbyttedeling, mens De samvirkende Fagforbund snarere synes at være indstillet på at få en bestemmelse i overenskomsterne, der giver arbejderne ret til i overenskomstperioderne at få forhandling om særlige indrømmelser på virksomheder, hvor der er tale om væsentlige produktionsforbedringer.

Hvadenten man nu finder den ene eller anden vej farbar, foreligger der her et problem, der må tages op til løsning.

Det tjener intet formål at fremstille det, som om det i alle situationer ville være let at holde en fremgangslinie i produktion og beskæftigelse her i landet. Men det, vi i dag står overfor, er, at en dansk regering fuldt bevidst tilstræber en formindskelse af produktion og beskæftigelse netop på et tidspunkt, da vi mere end nogensinde har brug for at producere alt, hvad vi kan. At den samme regering udadtil giver tilslutning til at føre den stik modsatte økonomiske politik, gør ikke det hele mere sympatisk.

Må jeg herefter gøre nogle bemærkninger dels om brændselsproblemet, dels om tanken om et skatteudvalg og om forfatningsspørgsmålet. Først nogle ord til handelsministeren for at henlede hans opmærksomhed på et uheldigt forhold vedrørende koksrationeringen, som han forhåbentlig allerede er i gang med at interessere sig for.

Medens regeringen oprindeligt var så optimistisk at tro, at man straks kunne sætte alle mærker i kraft, ændrede man ret hurtigt signaler og nøjedes med kun at frigive 10 hl pr. husstand. Det var dengang meningen, at man skulle frigive yderligere A-mærker den 1. oktober, men dette er nu udsat til 1. november.

Den nuværende koksrationering virker imidlertid ikke efter sin hensigt. Det er sagt

til mig, at titusinder af husstande endnu ikke har fået koks på de frigivne mærker. De firmaer, som fortrinsvis har deres kunder blandt de små forbrugere, har ved den nuværende fordelingsordning langtfra fået tilstrækkeligt til at dække deres kunders behov, medens de firmaer, som fortrinsvis handler med store kunder, har fået flere koks, end de i øjeblikket lovligt må udlevere.

De store firmaer skal derfor nu presse på for at få frigivet yderligere A-mærker, således at forbrugerne med større lejligheder eller villaer kan få deres anden ration. Jeg går ud fra, at den højtærede handelsminister er enig med mig i, at noget sådant naturligvis ikke er rimeligt, sålænge et stort antal forbrugere endnu ikke har fået dækket de allerede frigivne mærker.

Skævheden i fordelingsystemet må snarest muligt rettes. Det kan ikke være meningen, at rationeringsordningen bliver anvendt til at trække kunder fra nogle virksomheder, især dem, der hidtil har leveret til forbrugerne med de små lejligheder, over til andre virksomheder, der væsentligt har haft større kunder. Jeg beder den højtærede handelsminister sige nogle ord om dette spørgsmål, når han får lejlighed til at svare under denne debat.

Jeg skal dernæst på foranledning af tanken om et rigsdagsudvalg til drøftelse af en skattereform sige, at det rigtigste ville være, at regeringen udarbejdede sit forslag til en skattereform og forelagde det til drøftelse her i rigsdagen. Det er jo da den sædvanlige fremgangsmåde. På den anden side kan man naturligvis drøfte mellem partierne, om der er mening i, at et udvalg sætter sig sammen og prøver på at nå til enighed om de store principper; vi har jo i enkelte rigsdagsudvalg drøftet dette spørgsmål ved et par lejligheder. Men jeg vil gerne tilføje, at det forekommer mig, at vi uanset den ene eller anden fremgangsmåde nu bliver nødt til at se på fradragene, når vi om kort tid skal til at drøfte ligningslov og senere udskrivningslov.

Jeg kan ikke se, at vi med den udvikling, der har fundet sted, kan undgå allerede nu at tilpasse forskellige fradrag.

Jeg har så nogle ord at sige om forfatningsspørgsmålet.

Det varede næsten et halvt år, før statsministeren sammenkaldte forfatningskommissionen til møde. Da det endelig skete, gav man sig ikke en tomme i spørgsmålet om valgretsalderen. Det er venstre, som på dette punkt har hindret enighed. Der har